

Brussel, 14 maart 2025
(OR. en)

6937/25

ENV 141
CLIMA 65

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Mondiaal milieubeleid – Gedachtewisseling

1. Als leidraad voor de gedachtewisseling over bovengenoemd onderwerp tijdens de zitting van de Raad (Milieu) op 27 maart 2025 heeft het voorzitterschap bijgaande nota met vragen voor de ministers opgesteld.
2. Het Comité van permanente vertegenwoordigers wordt verzocht kennis te nemen van de nota en de vragen van het voorzitterschap, en deze met het oog op de gedachtewisseling aan de Raad toe te zenden.

Mondiaal milieubeleid**– Gedachtewisseling –**

Het Milieuprogramma van de Verenigde Naties (UNEP) is wereldwijd de leidende autoriteit op milieugebied. Sinds de oprichting ervan in 1972 biedt het programma leiderschap, wetenschappelijke kennis en oplossingen voor een brede waaier aan milieukwesties en dient het als katalysator voor de inspanningen en de samenwerking ten behoeve van onze planeet van al haar 193 lidstaten. Het mandaat van het UNEP behelst alle elementen van de natuurlijke omgeving, waaronder klimaat, lucht, water en oceanen, bodems, bossen en biodiversiteit, chemische stoffen en afval, evenals een breed spectrum van horizontale kwesties, waaronder wetenschap, milieuwetgeving en -governance, de groene economie, efficiënt gebruik van hulpbronnen, natuurrampen en de bijdrage van vrouwen en jongeren aan milieubescherming. Om de toestand van het mondiale milieu te verbeteren, werkt het programma samen met nationale regeringen, het maatschappelijk middenveld, de particuliere sector en internationale organisaties die betrokken zijn bij milieubescherming.

Ondanks alle inspanningen van een brede waaier aan actoren die betrokken zijn bij milieubescherming, neemt de druk op het mondiale milieu voortdurend toe. Niet-duurzame productie- en consumptiepatronen houden in dat we geleidelijk alle planetaire grenzen overschrijden, waardoor een drievoudige planetaire crisis een polycrisis wordt, waarbij waterkwaliteit en -beschikbaarheid, de gezondheid en productiviteit van de bodem, een overmatige concentratie van chemische stoffen en een slecht beheer van kritieke hulpbronnen nieuwe uitdagingen worden in een strijd voor een gezonde planeet voor iedereen.

Veranderende geopolitieke landschappen, veiligheidsproblemen, desinformatie en polarisatie leiden tot een verschuiving in de prioriteiten voor regeringen en burgers, van welvaart op lange termijn op basis van een schoon milieu naar crisisbeheersing op korte termijn. Meningsverschillen over de oorzaken, prioriteiten en oplossingen voor milieucrisissen ondermijnen het vertrouwen in ons vermogen om deze door middel van een multilaterale dialoog op te lossen. Door vertragingen bij de uitvoering nemen de crisissen toe en stijgen de kosten ervan, wat leidt tot een breder wordende financiële kloof tussen behoeften en beschikbare middelen.

De lopende onderhandelingen over een nieuw internationaal juridisch bindend instrument inzake verontreiniging door kunststoffen, ook in het mariene milieu, illustreren duidelijk alle bovengenoemde problemen in verband met multilaterale oplossingen voor complexe mondiale milieuproblemen. Hoewel het besluit om dit instrument te ontwikkelen in 2022 werd genomen en de werkzaamheden naar verwachting eind 2024 zouden worden afgerond, konden de partijen tijdens vijf vergaderingen van het Intergouvernementeel Onderhandelingscomité (INC) geen compromisoplossing vinden voor een duidelijk mondiaal probleem dat dringend moet worden aangepakt. De belangrijkste punten waarover onenigheid bestaat, hebben betrekking op de fase in de levenscyclus van kunststoffen waarin we moeten optreden, en op de wijze waarop zowel toekomstige activiteiten als de erfenis van kunststofverontreiniging in het milieu kunnen worden gefinancierd. Om deze problemen doeltreffend aan te pakken, moeten we zo vroeg mogelijk optreden in de waardeketen van kunststoffen, voor zij afval worden dat het milieu vervuult.

2025 is een belangrijk jaar voor het UNEP, met de komende bijeenkomst van de Milieuvergadering van de Verenigde Naties in december 2025 in Nairobi, waar naar verwachting de strategie en het werkprogramma voor de middellange termijn (2026-2029) van het UNEP zullen worden goedgekeurd. De onderhandelingen over het nieuwe internationaal juridisch bindende instrument inzake verontreiniging door kunststoffen, ook in het mariene milieu, zullen worden hervat met de 5e zitting van het Intergouvernementeel Onderhandelingscomité in Genève in augustus 2025. De brede deelname en de nauwe betrokkenheid van de EU en haar lidstaten op ministerieel en deskundigenniveau zijn van het grootste belang voor een succesvolle afronding van beide bijeenkomsten. Ministerdeelnames zijn onontbeerlijk om de impasse te doorbreken met betrekking tot de politiek gevoelige kwesties in verband met de productie van primaire kunststoffen, zorgwekkende chemische stoffen en financiering. Wij moeten ten volle gebruikmaken van onze deskundigheid en politieke banden om deze bijeenkomsten aan te sturen en de zich ontwikkelende multidimensionale milieucrisis doeltreffend aan te pakken.

Vragen aan de ministers:

1. Hoe kunnen de Europese Unie en haar lidstaten doeltreffende samenwerking op milieugebied ondersteunen die gericht is op de uitvoering van multilaterale milieuovereenkomsten en bijdraagt aan duurzame ontwikkeling voor de huidige en toekomstige generaties?
 2. Hoe kunnen de Europese Unie en haar lidstaten, evenals andere staten met hoge ambitie, bijdragen aan een succesvolle afloop van de onderhandelingen over een nieuw internationaal juridisch bindend instrument inzake verontreiniging door kunststoffen, onder meer in het mariene milieu, in de aanloop naar de INC-5.2 in augustus 2025 in Genève?
-